

Tautodailės metraštis

KLAIPĖDOS KRAŠTAS
Nr. 32 * 2017

VIEŠOJI ĮSTAIGA TAUTODAILININKŲ
SAJUNGOS FONDAS
Vilnius

UDK 7.031.4 (474.5)
Ta322

Rėmėjai:

Viršelyje: Vytautas Ruklys. Žaislas **Gaidys**, beržas, h 25, 2016

© Viešoji įstaiga Tautodailininkų sąjungos fondas, 2017

ISSN 1392 – 8198

TURINYS

GYVOJI TRADICIJA

Vytautas Tumėnas	Tautinio kostiumo sampratų įvairovė	4
Rimantas Astrauskas	Gavėnios – Velykų laikotarpio papročiai ir muzikinis folkloras	9
Algimantas Sakalauskas	Pasaulio medžio šaknys	29
Vytautas Šemelis	Apie klumpes	107

PAVELDAS

Marija Kajotienė	Nuo pluošto iki audinio: tekstilės gamybos tradicijos Lietuvoje ir Norvegijoje XIX-XX a. pr.	17
Irma Šidiškienė	Apranga kaip lietuviškumo simbolis XIX a. Mažojoje Lietuvoje	39
Danutė Šorienė	Vaizduojamojo liaudies meno kolekcija Kretingos muziejuje	51
Rita Macijauskienė	Baltos užuolaidėlės mano miestui	60

KLAIPĖDOS KTAŠTO TAUTODAILININKAI

65

PORTRETAI

Rimantas Astrauskas	Algirdo Juliaus Greimo tautotyros darbai	95
Jonas Rudzinskas	Alberto Bukausko rankose – saulės akmuo	102
Regina Šimulienė	Gyvenimas šalia rubežiaus: Klaipėdos rajono tautodailė	118

RENGINIŲ KRONIKA

121

VAIZDUOJAMOJO LIAUDIES MENO KOLEKCIJA KRETINGOS MUZIEJUJE

Danutė Lukauskaitė-Šorienė

Šiame straipsnyje trumpai apžvelgiama Kretingos muziejaus vaizduojamosios dailės rinkinio liaudies meno kolekcija, išsamiau aptariant skulptūrą. Šiandien šią kolekciją sudaro skulptūros, tapybos, grafikos, keramikos ir taikomosios dailės kūriniai, sukurti Kretingos krašto liaudies meistrų. Jų muziejus sukaupė per 1500.

Kalbėdami apie eksponatus muziejuose, apie jų kaupimą, negalime pamiršti muziejų istorijos, nes eksponatų gausa ir jų tyrinėjimai labai priklauso nuo konkretaus muziejaus raidos.

Kretingos muziejaus įkūrimo idėja susijusi su aktyviu visuomenininku, pedagogu Juozu Žilvičiu (1903–1975). Jo iniciatyva 1935 metais, pritarus Kretingos apskrities tarybai, dviejuose nedideliuose Kretingos miesto savivaldybės pastato kambariuose įkurtas muziejus. 1935 metų muziejaus eksponatų pagrindą sudarė paties Juozo Žilvičio dovanoti eksponatai.

1936 metų pradžioje muziejus perkeltas į Kretingos Kęstučio gatvėje esantį pastatą.

Tais metais muziejaus fonduose buvo saugoma 1230 eksponatų, kurių didžiąją dalį sudarė etnografijos vertybės. Muziejaus fondus pildė ir lankytojų sunešami eksponatai. Vienas iš tokių lankytojų buvo garsus Kretingos krašto liaudies meistras, medžio drožėjas Petras Kalenda (1904–1986). 1930 metais jo kūriniai buvo eksponuojami žemės ūkio parodose Kaune, Šiauliuose. Jis padovanojo muziejui Vytauto Didžiojo biustą ir keletą šventųjų skulptūrėlių. Šiuo metu muziejuje saugomi septyni meistro sukurti medžio drožiniai.

1936 metais Kretingos muziejaus vertybes leidinyje „Gimtasai kraštas“ aprašė Šiaulių „Aušros“ muziejaus darbuotojas T. Dambrauskas. „Čia stovyklų ne per daugiausia, bet jos, matyt, yra šiam kraštui būdingos ir originalios [...] Šv. Jonas, kailiu apsidengęs pečius, pila vandenį Kristui ant galvos, o Kristus stovi vandenyje kiek palenkęs galvą, sunėręs ant krūtinės rankas [...]. Tas rankų ant krūtinės sunėrimas yra kuklus, rimtas ir kartu didingas [...]. Šv. Izidorius – artojas. Artojo ir angelų figūros nebloggerai išdrožtos, bet jaučių figūros yra be proporcijos [...]. Paveikslas, vaizduojantis ėmimą dangun. Nukryžiuotasis Kristus, nusileidęs iš dangaus, deda Marijai ant galvos karališkąjį vainiką...“ („Gimtasai kraštas“, 1936, Nr. 2–4, p. 564–565).

1940 metais muziejus fonduose jau buvo sukaupęs 2845 eksponatus.

Sovietams okupavus Lietuvą, pasikeitė muziejaus darbo sąlygos ir prioritetai. Pirmiausia prasidėjo meno

vertybių „registracija“ dvaruose. Visa Lietuvos teritorija buvo suskirstyta į 13 apygardų, kuriose dirbo 14 komisijų. Komisijas sudarė dailininkai, mokytojai, muziejininkai. Iš nusavintų dvarų paimtos kultūros vertybės buvo kaupiamos muziejuose, kultūros paminklų apsaugos įstaigose, sandėliuose ir kt. Į dvarus, kuriuose įsikūrė Raudonosios armijos daliniai, komisijos nariai nebuvo įleidžiami.

„1940 m. spalio 2 dieną P. Genys buvo Kretingoje ir pasienio štabe bandė gauti leidimą įeiti į Tiškevičių rūmus. Po kelių dienų, spalio 8 d., P. Genys rašė Kau- no valstybiniam kultūros muziejui: „Kretingoj iš grafo Tiškevičiaus [meno turtų] liekanų gavau apie 20 portretų. Daugiau nieko. Tačiau, atrodo, kad grafas Tiškevičius turėjo ne tik portretus. Lankantis pasienio viršininko štabe, matėme gražių kilimų, stilingų baldų, marmuro staliukų ir kt. Į rūmus įeiti neleidžia. Teko girdėti, kad ten yra vienas kambarys visokio turto prikrautas ir uždarytas.“ Iš P. Genio susirašinėjimo aišku,

Senoji liaudies skulptūra muziejuje. Stiklo negatyvas. Apie 1940 m.

Antanas Klanius-Klanevičius (apie 1830-1920). Iš skulptūrinės grupės „Kristaus laidojimas“. KM

kad leidimo įeiti į rūmus negavo ir viso turto nesuregistravo, o tuo labiau išvežti nepavyko. 1940 m. spalio 19 d. Kultūros paminklų apsaugos įstaiga, atstovaujama Adolfo Nezabitauskio ir Vytauto K. Jonyno, įgaliotoj Viktorą Lingį ir Fabijoną Šulčą parvežti Kretingos dvaro rūmų paveikslus, skulptūras ir kitus meninės reikšmės turinčius daiktus į Kretingos muziejų. Iš tų metų lapkričio 6 d. A. Nezabitausko ir V. K. Jonyno rašto, adresuoto Švietimo liaudies komisariato Meno reikalų valdybos viršininkui, aišku, jog V. Lingiui nepavyko iš Raudonosios armijos dalinio užimto Kretingos dvaro išvežti visų meno turtų.“ (katalogas „Žemaitijos dvarų meno kolekcija „Alkos“ muziejuje“, sudarytoja Zita Dargaitė (Vilniaus Dailės akademijos leidykla, 2010, p. 48, 51)).

Į Kretingos muziejų iš aplinkinių dvarų pateko kai kurios meno vertybės, kurių dalį 1940 metais atsirinko ir išsivežė Kauno muziejus, o dalį naudojimui tinkamų baldų, turimomis žiniomis, paėmė Kretingos apskrities Liaudies švietimo skyrius. 1940 metų spalio 7 dienos rašte Nr. 697 Kauno valstybinis kultūros muziejus kreipėsi į Kretingos muziejaus vedėją V. Lingį su prašymu, kuriame pažymėjo „Kultūros Paminklų Apsaugos Įstaiga saugumo ir priežiūros sumetimais prašo Tamstą neatidėliotinai atsiųsti įstaigos surašytus ir priede pažymėtus paveikslus, gerai supakuotus į dėžes...“ Raštą pasirašo LTSR kultūros paminklų apsaugos įstaigos sekretorius A. Nezabitauskis ir LTSR kultūros paminklų konservatorius V. K. Jonynas. Šio

rašto priedas su paveikslų sąrašu kol kas nerastas (KM MA 20 f b nr. 66). 1996 metais buvo rasta 15 paveikslų Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje ir 9 paveiksai – Žemaičių muziejuje „Alka“. Šiuo metu muziejaus ekspozicijoje „Kretingos dvaro istorija ir kultūra“ eksponuojama keletas deponuotų paveikslų iš Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus ir Žemaičių muziejaus „Alka“.

1945–1949 metais muziejui visuomeniniais pagrindais vadovavo Ignas Jablonskis (1911–1991). Jis rašė: „Vokiečių okupacijos metais muziejumi niekas nesirūpino, o patalpų dalis buvo naudojama gimnazijos klasėms [...]. 1945 metais iš Liaudies švietimo skyriaus muziejus buvo perimtas be jokių dokumentų ir inventorinių knygų. Kai kurie dokumentai tebebuvo spintose, o didžioji dalis gulėjo krūvose ant grindų. Dalis pastato buvo visai be stogo, todėl vietomis išpuvusios ir įgriuvusios lubos užgriuvo ant grindų gulinčius eksponatus [...]. Atrodė, kad nuo 1941 m. sausio 1 dienos muziejaus patalpose nebūta nė vieno žmogaus“ (1945 10 22, Ignas Jablonskis, KM archyvas b. nr. 11, apyr. 1). Pagal muziejaus metines darbo ataskaitas 1947 01 01 muziejuje buvo 435 paveiksai, 1948 01 01 – 450 paveikslų (KM archyvas b. nr. 11, apyr. 1). Kiti eksponatai ataskaitose neminimi. Į gaunamų eksponatų knygą muziejuje esantys eksponatai buvo pradėti rašyti tik 1954 metais.

1956 metais Kretingos kraštotyros muziejuje kaip vyresnysis mokslinis bendradarbis pradėjo dirbti

Autorius nenustatytas. Prisikėlęs Kristus. XVIII a., KM

Juozas Mickevičius. Nuo 1960 iki 1975 metų jis vadovavo muziejui. Šiandien jam turime būti dėkingi, kad muziejuje sukaupta nemaža senosios liaudies skulptūros kolekcija.

Nors liaudies skulptūros plito po visą Lietuvą, bet kuriamos jos buvo tam tikruose centruose, kur gyvendavo arba ilgiau apsistodavo po apylinkes klajojantys dievdirbiai. Vienas iš tokių centrų buvo Kretinga ir Kretingos apylinkės.

Daugiausia šventųjų skulptūrų surinkta iš 1956–1975 metais buvusių masiškai naikinamų mažosios architektūros objektų: koplytėlių, koplytstulpių, koplyčių ir kt. Vėliau senosios skulptūros kolekcija pasipildė tik keliolika vienetų. Šiandien kolekciją sudaro apie 700 skulptūrų. Didelė dalis skulptūrų į muziejų pateko kaip „nežinomo autoriaus“. Muziejaus gaunamų eksponatų knygoje yra įrašytos dievdirbių pavardės: Juozapo Paulausko, Jono Kniūkštos, Kazimiero Gliožerio, Augustino Potockio, Antano Burbos. Gana sunku atsekti dievdirbių gyvenimo istorijas, juolab kad jie retai įrėždavo savo vardus į drožinius.

Įdomi mažai žinomo dievdirbio Juozo (?) Simučio skulptūra „Kristus“ (aukštis – 76 cm). Muziejaus gaunamų eksponatų knygoje rašoma, kad ši skulptūra daryta apie 1902 metus. Kryžių ir koplytėlę darė J. Alonderis. Koplytėlė buvo Juodupėnų (Kretingos r.) kaimo kapuose. Po Pirmojo pasaulinio karo koplytėlė sugriuvo. J. Alonderis skulptūrą parsinešė namo ir padėjo klėtyje. Vieną naktį jam prisispnavo Kristus,

Autorius nenustatytas. Šv. Petras. XVIII a., KM

Stanislovas Untulis (1921-1994). Į naktigonę. 1980, KM

Stanislovas Untulis (1921-1994). Raitelis. 1980, KM

Stanislovas Untulis (1921-1994). Šv. Jurgis. KM

Juozas Piaulokas (1870-1935?). Lurdo Marija. KM

Juozas Piaulokas (1870-1935?). Šv. Klara. KM

kuris pasakė: „Aš nesu vertas būti klėtyje. Man reikia geresnės vietos.“ Po to skulptūrą pernešė į kamara, o vėliau išnešė atgal į koplytėlę. Tuomet skulptūros juosmenį juosė trys rausvi kaspiniai. Jie reiškė įžadus. Apie patį dievdirbį žinoma tik tiek, kad jis gyveno Salantuose. Buvo neturtingas, ėjo per kiemus, darydamas dievukus. Pas J. Alonderį Juodupėnuose dirbo 1902 metais. Mirė Pirmojo pasaulinio karo metu. Jam buvo apie 70 metų.

Nepaprastai gražios keturios dievdirbio Juozo Piauloko skulptūros. 2002 metais Barbora Tekutienė iš Ližių kaimo rašė: „Jo [Juozo Piauloko] gimtinė yra Ližių km., labai gražioje vietoje ant kalniuko, arti Kapstatų ežero, netoli mano sodybos, kur dabar gyvenu. Aš čia atėjau gyventi 1938 metais ir dievdirbį palikau nepažinojusi. Prisimenu jo seserį Oną, bet ir ji už poros metų mirė [...]. Jo darbo koplytėlių buvo čia kiekvienoje sodyboje. Mūsų kieme stovėjo Piauloko darbo koplytėlė. Dabar perdirbta. Pirmoji pastatyta 1908 m. Ir dabar koplytėlėje yra Piauloko darbo šventieji.“ Mokytoja iš Veiviržėnų A. Sausaitienė pasakojo, kad J. Piaulokas apie 1923–25 metus dirbo medžio meistru Kosto Grikšto malūne, kuris buvo Kretingos apskrities Veiviržėnų valsčiaus Vyskupiškių ir Jucaičių kaimų sandūroje. Dievdirbys kalbėjo labai blogai, beveik visai negirdėjo, mėgo drožti aštriu peiliuku. Jam tuo laiku buvo daugiau kaip keturiasdešimt metų.

Šiuo metu muziejaus fonduose rasime įprastų ikonografinių šventųjų tipų: tai Rūpintojėlis, Švč. Mergelė Marija, šv. Jonas Nepomukas, Kristus, šv. Rokas, šv. Antanas Paduvietis, šv. Juozapas, šv. Florijonas, Nazarietis, šv. Jurgis ir kt. Išskirti galime keletą skulptūrų, kurios savotiškai įdomios: XVIII a. neįvardyto meistro drožtos ir polichromuotos šv. Petro ir šv. Povilo skulptūros, gana reta Velyknakčio pamokslą sakančio šv. Antano skulptūra, Pieta, datuota 1722 metais, XVII a. skulptūra „Kristus prie stulpo“, karaliaus Merkelio skulptūra ir kt.

Anot Marcelijaus Martinaičio, „šventieji keliavo iš vieno regiono į kitą, iš vienos šalies į kitą, igydami vietos žmonių bruožų ir neretai persivilkdami jų rūbais [...] Ispanas šv. Izidorius tapo ariančiu, sėjančiu lietuvių valstiečiu, čekas šv. Jonas Nepomukas stoji prie ežerų ir upių gelbėti skęstančiųjų [...] Tačiau lietuviškus dievukus nesunkiai atpažįstame pagal tipažą, veidų išraišką, labiau pastebimą ryšį su etnine kultūra bei valstiečių katalikų tikėjimu, jų šventenybės supratimu ir gerbimo papročiais“ (M. Martinaitis. Lietuvių mediniai dievai. Menotyra, 1994, Nr. 1).

Senosios kartos liaudies meistrų darbai pasižymėjo savita menine išraiška, tradicinėmis virtusiomis bendromis ypatybėmis. Naujai sukurtos, polichromuotos ir koplytėlėse pastatytos šventųjų skulptūrėlės atrodė kiek kitaip, negu mes šiandien matome muziejuje.

Muziejuje nėra atskiros liaudies meno ekspozicijos, tačiau teminių parodų, seminarų, edukacinių programų metu lankytojas susipažįsta su Kretingos krašto tradiciniu liaudies menu. Vienoje iš parodų 2000 metais

buvo eksponuotos iš Nacionalinio muziejaus parvežtos dievdirbių Antano Klaniaus-Klanevičiaus ir jo mokinio Juozapo Paulausko skulptūros. Surengus šią parodą, buvo nustatytas muziejuje esančių septynių skulptūrų autorius. Paaiškėjo, kad unikalios skulptūros yra sukurtos garsaus mūsų krašto dievdirbio Antano Klaniaus-Klanevičiaus (1830–1920).

2012 ir 2013 metais Lietuvos nacionalinis kultūros centras, Kretingos muziejus ir Kretingos rajono tautodailininkų klubas „Verpstė“, norėdami atgaivinti senąją tradicinę lietuvių liaudies amatą – medžio raižinių grafiką – Kretingos muziejaus dvaro malūno edukacinėje klasėje (2013 metų muziejaus Tradicinių amatų centre) surengė teorinį-praktinį seminarą „Tradicinė lietuvių liaudies grafika: medžio raižiniai“. Tautodailininkai iš Palangos, Klaipėdos ir Kretingos, Kretingos meno mokyklos mokytojai mokėsi raižyti medį ir daryti atspaudus. 2012 metais senojo tradicinio amato mokėsi 8 tautodailininkai, o 2013 metais – 11 suaugusių ir 5 moksleiviai. Po vieną savo darbą jie padovanojo muziejui. Seminaro dalyvius konsultavo ir mokė menotyrininkė dr. Alė Počiulpaitė, dailininkė Ina Orinauskaitė-Rūkė, respublikinio liaudies dailės parodos-konkurso „Aukso vainikas“ laureatė Ona Pusvaškytė ir tautodailininkė Odeta Bražėnienė iš Utenos.

2016 metais muziejuje surengta paroda „Žemaičių dievdirbiai po mėlynu Lietuvos dangum...“. Buvo eksponuojami iš Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus, Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus atrinkti, Šiaulių „Aušros“ muziejuose saugomi, įvairiais keliais iš Kretingos krašto patekę senųjų liaudies meistrų (medžio drožėjų ir raižytojų, tapytojų) kūriniai. Pirmą kartą Kretingos muziejuje buvo eksponuojami Kretingos krašto meistrų Kajetono Grigalausko, Aleksandro Vinkaus-Vitkausko medžio raižinių atspaudai. Visi lietuvių liaudies grafikos atspaudai ir išraižytos lentos surastos Žemaitijoje: Skuode, Kretingoje, Joniškėje, Šaukėnuose. Jie nepriklauso Kretingos muziejui, nors vienas iš raižinių platinimo centrų buvo Kretinga.

Senąsias liaudies meistrų tradicijas Kretingos rajone tęsė tautodailininkai. Dauguma jų – patyrę meistrai, didžiąją savo gyvenimo dalį atidavę kūrybai. Tai žmonės, kurių kūrybos ištakos siekia piemenavimo metus, po to – mokyklos lankymas, kiti mokslai. Dauguma jų yra gimę tarpukario Lietuvoje, regėję gyvenime ir šilto, ir šalto ir įgyvendinę savo svajonę – kūryba prakalbinti medį. Sovietinės okupacijos metais kūrybingi žmonės dirbo dailės kombinateuose. Kretingiškiai daugiausia dirbo Klaipėdos dailės kombinate „Dailė“, o kai kurie – Plungės liaudies kūrybos gaminių įmonėje „Minija“.

Žymūs ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų, mūsų krašto tautodailininkai, išėję Anapilin: medžio drožėjai Anicetas Puškorius (1911–1994), Juozas Lukauskas (1906–1999), Petras Kalenda (1904–1986), Alfonsas Skiesgilas (1919–2009), Steponas Žiubrys (1950–2002), Bronislovas Žymantas (1913–2007), Adomas Kvasas (1924–2016). Jų kūryba – tai muziejaus vaiz-

Teorinis-praktinis seminaras, 2013. Iš kairės į dešinę: dailininkė Ina Orinauskaitė-Rukė, tautodailininkės Onutė Pusvaškytė ir Genovaitė Žukauskienė.

duojamosios dailės rinkinio tautodailininkų drožinių kolekcijos pagrindas. O joje sukaupta per 600 drožinių: skulptūrų, kaukių, bareljefų, dekoratyvinių šaukštų, verpsčių, rankšluostinių ir kt. Vien Alfonso Skiesgilo – naiviojo meno atstovo – kūrinių kartu su sūnaus, Alfonso Skiesgilo jaunesniojo, darbais muziejuje turime 125 vienetų, Lukauskų šeimos (Juozo Lukausko, jo brolio Antano, sūnų Felikso ir Juozo) – 132 drožiniai, o Puškorių šeima – Anicetas Puškorius ir sūnūs Raimundas ir Linas – perdavė muziejui 72 drožinius. Daugelį kūrinių šios šeimos dovanojo muziejui.

Muziejuje turime nepaprastai įdomią medžio drožėjo Stanislovo Untulio (1921–1994) drožinių kolekciją – 15 skulptūrėlių. Medžio drožėjas ypač mėgo drožti arklius, o daugiausia išdrožė Marijos skulptūrėlių ir Užgavėnių kaukių. Drožinius meistras laikydavo maišuose, nes jo pastogėje nebuvo vietos. Savo darbų neskaičiuodavo ir tyčia niekam nerodydavo, buvo labai užsidaręs. Tik kur kas vėliau jo darbai pradėjo keliauti po parodas. Jo sesuo Vladislava Mockevičienė pasakojo: „Jis visada per Užgavėnės užsidėdavo Smerčio kaukę. Būdavo ką pažiūrėti! Užgavėnėms ruošdavosi iš anksto ir kruopščiai. Apsivilkdavo baltais rūbais, aš išsiuvinėdavau juodais siūlais šonkaulius, o nugaroje įsiūdavau kaukolę. Ant rankų užsikabindavo mažas kaukoles iš medžio, ir judant rankom jos tabaluo-

davo. Ant galvos užsimaudavo baltą maišelį, kuriame iškirpdavo skyles akims, nosiai ir burnai. Prisiūdavo plaukus iš linų, o ūsus – iš arklio karčių ir uodegos. Pasiimdavo dalgį ir medinį galąstuvą. Sutikęs žmogų, žiūrėdavo į jį ir galąsdavo dalgį“ (KM MA 20 f. b. nr. 83).

Šiandien išpūdingais medžio drožiniais stebina kretingiškiai Adolfas Andriejus Viluckis, Raimundas Puškorius, Feliksas Lukauskas, Tadas Šorys, Stasys Jauga, Aleksas Kulvietis, karteniškiai Antanas Sungaila, Jeronimas Ubys, Arvydas Klova, Antanas Lubys ir Liudas Šopauskas iš Kulūpėnų kaimo, salantiškiai Alioyzas Pocius, Liudas Ruginis, Virginijus Vaičiūnas iš Kiauleikių kaimo, Augustinas Zaleckis iš Imbarės.

Muziejus yra įsigijęs ne visų minėtų autorių kūrinių. Šiandien tai lemia muziejaus finansinė padėtis, nes eksponatus perkame iš savo uždirbtų pinigų, kitaip sakant, iš specialiųjų lėšų.

1995–1996 metais Kretingos muziejaus fondai buvo decentralizuoti. Rinkiniai buvo perduoti muziejinkams. 1997–2015 metais vaizduojamosios dailės rinkinio liaudies meno kolekcija pasipildė 318 eksponatų.

Šiuo metu Kretingos muziejus įsikūręs grafų Tiškevičių dvare Kretingoje. Muziejaus fonduose saugomi 77144 eksponatai.

Straipsnyje panaudota Kretingos muziejaus moksliniame archyve esanti autorės surinkta medžiaga.

Teorinis- praktinis seminaras, 2012. Iš kairės į dešinę: tautodailininkai Augustinas Zaleckis, Arvydas Jarmalis, Giedrius Venckus.

Teorinis –praktinis seminaras, 2012. Iš kairės į dešinę: tautodailininkai Arvydas Jarmalis ir Augustinas Zaleckis, Kretingos Meno mokyklos mokytoja Daiva Galdikaitė.